



Quảng Tri

NĂM THỨ HAI

SỐ: **381**

Chủ nhật

19/7/2026

CƠ QUAN CỦA ĐẢNG BỘ ĐẢNG CỘNG SẢN VIỆT NAM TỈNH QUẢNG TRỊ
TIẾNG NÓI CỦA ĐẢNG BỘ, CHÍNH QUYỀN VÀ NHÂN DÂN TỈNH QUẢNG TRỊ

● Email: baoquangtri@gmail.com
● www.baoquangtri.vn



ĐƯA NGHỊ QUYẾT CỦA ĐẢNG VÀO CUỘC SỐNG

Viết tiếp **“khát vọng sống và yêu”**

Xem bài trang 3

TỔ QUỐC ĐÒI ĐỜI GHI CÔNG CÁC LIỆT SỸ



TRANG 5

Khúc dạo đầu
của một giấc mơ

Sinh kế nơi làng biển

TRANG 6

Hành trình của Tuấn

Sinh ra chịu nhiều thiệt thòi do di chứng chất độc da cam từ bố mẹ, Lê Ngọc Tuấn (SN 1983) ở xã Trường Ninh, có một hành trình dài vươn lên trở thành người có ích cho gia đình, xã hội. Hành trình ấy, ngoài nỗ lực không mệt mỏi của bản thân, còn có sự đồng hành từ người thân, bạn bè, đặc biệt là Nguyễn Thị Trà My, bạn đời của Tuấn.



Làm “bánh gai Tuấn lùn”

- Ảnh: T.L

Người con đồng đội

Bà Phạm Thị Khuyên (SN 1956), mẹ Lê Ngọc Tuấn, nhớ lại: “Vợ chồng tôi từng là bộ đội tham gia chiến đấu tại chiến trường Quảng Trị và chiến trường Lào nên bị nhiễm chất độc da cam. Chúng tôi sinh được hai người con, một trai, một gái đều bị tàn tật do ảnh hưởng chất độc da cam. Lê Ngọc Tuấn bị dị tật hệ vận động với hình dạng què quặt. Tuổi lớn dần nhưng cơ thể thì không chịu lớn. Lọt lòng mẹ, Tuấn đã đối mặt với những trận ốm thập tử nhất sinh”.

Thời kỳ bao cấp, điều kiện kinh tế khó khăn, bố mẹ Tuấn phải cố gắng tìm mọi cách tăng cường thực phẩm chứa can-xi giúp con phát triển hệ xương khớp tốt hơn. Thương hoàn cảnh gia đình Tuấn, đồng đội, đồng chí của mẹ, nhất là đội ngũ y, bác sĩ ở nhiều tuyến bệnh viện mà mẹ đưa Tuấn đến điều trị đều dành một tình cảm đặc biệt cho cậu bé tí hon Lê Ngọc Tuấn. Qua những lần đối mặt với tử thần... Tuấn cứ bền bỉ, can trường lớn lên giữa vòng tay yêu thương của mọi người.

“Nếu không có tình yêu thương bao la từ cộng đồng, chắc chắn gia đình tôi sẽ buông bỏ, khó lòng vượt qua những giai đoạn khó khăn nhất cuộc đời để giữ lại Tuấn như ngày hôm nay. Vì thế, vợ chồng tôi luôn tâm niệm Tuấn là đứa con chung của đồng đội, đồng chí mình”, bà Phạm Thị Khuyên chia sẻ.

Sống trong tình yêu thương và được thương yêu

Thời gian trôi qua, khi bạn bè khôn lớn, đến tuổi cấp sách đến trường thì Lê Ngọc Tuấn vẫn chỉ là đứa trẻ tí hon lấm chằm vào ra nơi bậu cửa, khao khát đôi ánh mắt nhìn theo các bạn. Tuấn thêm đi học, quyết chí đến trường. Thương con, bà Khuyên xin thầy cô cho Tuấn học chữ. Tuấn sáng dạ, chăm ngoan, học giỏi, luôn được thầy cô, bạn bè thương mến, giúp đỡ. Lê Ngọc Tuấn sống trong tình yêu thương và được thương yêu, tiếp thêm sức mạnh để Tuấn theo nghiệp đèn sách.

Hoàn thành chương trình phổ thông, Lê Ngọc Tuấn thi đỗ vào Khoa

Công nghệ thông tin, Trường trung cấp Công nghiệp Huế. Tốt nghiệp với tấm bằng xuất sắc nhưng không nơi nào đồng ý nhận Tuấn vào làm việc vì ngoại hình. “Những tháng ngày đó, có lúc muốn buông bỏ, mặc cho số phận nhưng nghĩ lại công ơn sinh thành, nuôi dưỡng của bố mẹ, sự kỳ vọng của thầy cô và bạn bè nên tôi vững tâm hơn với suy nghĩ giản đơn: Đôi chân bé, cơ thể lùn nhưng ý chí không thể gục”, Lê Ngọc Tuấn nhớ lại.

Được sự giúp đỡ từ bố mẹ, Lê Ngọc Tuấn mở dịch vụ photocopy, đánh máy vi tính, kinh doanh internet ngay tại xã Hiền Ninh (cũ), nay là xã Ninh Châu. Cuộc sống khá dần lên, công việc giúp Tuấn tiếp xúc với nhiều người, nhiều lứa tuổi, trong đó có các bạn cùng hoàn cảnh như mình là người tàn tật, nạn nhân chất độc da cam... Từ đây, hành trình lập thân, lập nghiệp của Lê Ngọc Tuấn bước sang trang mới, có sự đồng hành của cô thôn nữ đẹp người, đẹp nết Nguyễn Thị Trà My (SN 1984) ở xã Duy Ninh (cũ), nay là xã Ninh Châu.

Nhìn đôi vợ chồng “đũa lệch” Ngọc Tuấn-Trà My, ít ai nghĩ rằng họ đã song hành cùng nhau qua bao sóng gió cuộc đời và có được với nhau hai người con trai. Tưởng rằng cuộc sống vợ chồng Lê Ngọc Tuấn sẽ viên mãn, hạnh phúc nhưng nghiệt ngã chưa dừng lại. Các con trai Lê Ngọc Tuấn

tiếp tục chịu ảnh hưởng của di chứng chất độc da cam từ bố, đều “không lớn” như bố, lại đau ốm thường xuyên khiến con trai đầu qua đời sau 3 năm “chiến đấu” với bệnh tật.

Nén chặt nỗi đau vào lòng, vợ chồng Lê Ngọc Tuấn động viên nhau bước tiếp, dồn tất cả tình yêu thương cho con trai thứ hai Lê Ngọc Bảo Long (SN 2016). “Nếu cho tôi lựa chọn lại, tôi vẫn sẽ gắn bó cùng anh Tuấn đến hết cuộc đời”, chị Nguyễn Thị Trà My chia sẻ, “Rồi một ngày, chắc chắn cuộc sống tươi sáng hơn lên”. Sau nhiều mất mát, Lê Ngọc Tuấn tham gia tích cực các hoạt động thiện nguyện, giúp đỡ những cảnh đời yếu thế. “Mình cho đi... mình sẽ nhận lại rất nhiều tình yêu thương và được yêu thương”, Lê Ngọc Tuấn tâm niệm.

Thương hiệu “bánh gai Tuấn lùn”

Qua một thời dịch vụ internet lên ngôi thì cũng đến lúc thoái trào. Để tạo công ăn việc làm cho bản thân và gia đình, Lê Ngọc Tuấn mở đại lý bán vé máy bay và làm bánh gai, thứ bánh đặc sản vùng quê lúa nức tiếng một thời tại vùng đất “hai huyện” Quảng Ninh, Lệ Thủy trước đây.

“Bánh gai Tuấn lùn” theo dấu chân những người thiện nguyện là bạn bè Lê Ngọc Tuấn đi khắp muôn nơi, trong Nam, ngoài Bắc... thảo thơm như tấm lòng thơm thảo của

vợ chồng Lê Ngọc Tuấn, Nguyễn Thị Trà My. “Bình thường mỗi tháng gia đình làm từ 3-4 nghìn chiếc bánh gai. Thời điểm đơn hàng về nhiều, tăng lên 20-30 nghìn cái/tháng. Số lượng nhiều, hai vợ chồng làm không hết, chợt ý tưởng xuất hiện trong đầu, tại sao không huy động các bạn trong Câu lạc bộ khuyết tật huyện Quảng Ninh trước đây cùng tham gia làm bánh. Thứ nhất là tạo niềm vui cho các bạn; thứ hai, giúp các bạn có thêm thu nhập. Dù mỗi ngày một người được trả công 150-200 nghìn đồng, nhưng là khoản thù lao không nhỏ đối với người khuyết tật”, Lê Ngọc Tuấn cho biết.

Nguyễn Thị Bông (SN 1978), một nạn nhân chất độc da cam tại thôn Hiền Lộc, xã Ninh Châu, người luôn đồng hành với Lê Ngọc Tuấn vượt qua nhiều nghịch cảnh và hiện tại là thành viên tích cực tạo nên thương hiệu “Bánh gai Tuấn lùn” cho biết: “Làm bánh gai giúp tôi có thu nhập, nhưng cái được lớn nhất là luôn sát cánh bên nhau, chia sẻ vui buồn, khó khăn trong cuộc sống. Mỗi chiếc bánh gai đến tay người tiêu dùng chứa tình yêu thương, niềm tin những người kém may mắn như chúng tôi trao gửi, để mọi người biết rằng, dù khó khăn, thiệt thòi thì chúng tôi vẫn luôn sống lạc quan, sống có ích cho bản thân, gia đình, xã hội”.



Các hoạt động thiện nguyện của Lê Ngọc Tuấn

- Ảnh: T.L

“Là một nạn nhân chất độc da cam với cơ thể khiếm khuyết nhưng Lê Ngọc Tuấn đã vượt qua chính mình, tạo công ăn việc làm cho nhiều người đồng cảnh ngộ như mình. Từ năm 2013 đến nay, Lê Ngọc Tuấn tham gia rất nhiều hoạt động thiện nguyện, nhất là lúc thiên tai, lụt bão. Hằng năm, Lê Ngọc Tuấn và các nhóm thiện nguyện do Tuấn kết nối còn dành nhiều tình cảm tốt đẹp và sự trợ giúp nguồn lực cho trẻ em khuyết tật tại Trung tâm Phục hồi chức năng trẻ khuyết tật Quảng Ninh”, ông Lê Quyết Chiến, Giám đốc Trung tâm Phục hồi chức năng trẻ khuyết tật Quảng Ninh chia sẻ.

NGÔ THANH LONG

Viết tiếp “Khát vọng sống và yêu”

● **P.V:** Thưa ông, hơn 50 năm kể từ ngày liệt sĩ Bùi Kim Đĩnh hy sinh, điều ông nhớ nhất về người anh trai của mình là gì?

- **Ông Bùi Hùng Tuấn:** Khi anh Đĩnh nhập ngũ (tháng 8/1964), tôi mới 3 tuổi. Đến ngày anh hy sinh, tôi lên 9. Anh là con trưởng trong gia đình có 10 anh em, học giỏi, chăm chỉ, sống gương mẫu nên được mọi người yêu quý.

Quê tôi ở Việt Trì (Phú Thọ), nơi thường xuyên hứng chịu bom đạn. Mỗi lần nhận được thư anh từ chiến trường gửi về, cả gia đình lại quây quần trong căn hầm trú ẩn để nghe bố đọc. Nhưng ám ảnh nhất là ngày cả nhà nhận lá thư của anh Lê Diên Quỳnh - người đồng hương, đồng ngũ với anh báo tin anh đã hy sinh. Trong căn hầm nhỏ bên gốc nhãn cổ thụ, bố nghẹn ngào đọc từng dòng thư, còn bà nội, mẹ và tám anh em chúng tôi đều bật khóc.

● **P.V:** Đọc lại những trang nhật ký tuổi đôi mươi đầy hoài bão của anh trai, có bao giờ ông tự hỏi: Nếu không có chiến tranh, cuộc đời người thanh niên Bùi Kim Đĩnh sẽ ra sao?

- **Ông Bùi Hùng Tuấn:** Qua những trang nhật ký, tôi cảm nhận anh Đĩnh là một người lãng mạn, sống nội tâm sâu sắc, có năng khiếu văn thơ, âm nhạc và hội họa. Anh học rất giỏi, sống trách nhiệm và luôn quan tâm đến mọi người. Mới học hết lớp 9, anh đã xung phong nhập ngũ và được nhà trường xét tốt nghiệp đặc cách cấp 3. Lần về phép cuối năm 1971, anh tâm sự với bố tôi rằng sau khi hết chiến tranh sẽ trở về làm nghề dạy học.

Tôi tin rằng nếu không có chiến tranh, anh sẽ tiếp tục học đại học và theo đuổi con đường mình yêu thích. Với năng khiếu và tâm hồn của mình, anh hoàn toàn có thể trở thành một nhà giáo, một nhà văn hay một người làm nghệ thuật. Nhưng chiến tranh đã khiến mọi dự định của tuổi trẻ dừng lại ở tuổi 28.

● **P.V:** Tôi nghĩ rằng bộ nhật ký của liệt sĩ Bùi Kim Đĩnh không chỉ là kỷ vật của một gia đình mà còn là ký ức của cả một thế hệ. Ông có đồng tình với điều đó không? Và theo ông, người trẻ hôm nay có thể nhận được điều gì từ những trang viết ấy?

- **Ông Bùi Hùng Tuấn:** Từ khi còn là sinh viên, tôi đã nhận ra bộ nhật ký của anh trai không chỉ là kỷ vật của

Hơn 50 năm sau ngày liệt sĩ Bùi Kim Đĩnh hy sinh trên chiến trường Quảng Trị, những trang nhật ký của anh vẫn được lật mở, để từ đó, ký ức được gìn giữ, khát vọng được tiếp nối và những suất học bổng mang tên anh lặng lẽ chấp cánh cho nhiều ước mơ. Trong cuộc chuyện trò với phóng viên (P.V) Báo và phát thanh, truyền hình Quảng Trị, ông Bùi Hùng Tuấn - em trai liệt sĩ Bùi Kim Đĩnh đã chia sẻ về những năm tháng miệt mài gìn giữ ký ức và lan tỏa những giá trị của cuốn nhật ký “Khát vọng sống và yêu”.



Học bổng Bùi Kim Đĩnh đã tiếp sức cho hàng trăm em học sinh nghèo vượt khó tại Quảng Trị - Ảnh: D.H

Liệt sĩ Bùi Kim Đĩnh, sinh năm 1944, quê tại Việt Trì, Phú Thọ, từng là trợ lý tác chiến Trung đoàn pháo binh 58, thuộc Sư đoàn 308 trước khi anh dũng hy sinh vào ngày 4/6/1972 tại chiến trường Quảng Trị. Kỷ vật vô giá anh để lại là 12 cuốn nhật ký viết tay từ năm 1964-1972, sau này được gia đình xuất bản thành cuốn sách “Khát vọng sống và yêu”. Tháng 6/2012, để viết tiếp ước nguyện làm thầy giáo còn dang dở của anh, gia đình đã thành lập Quỹ học bổng Bùi Kim Đĩnh. Suốt hơn một thập kỷ qua, quỹ đã lặng lẽ tiếp sức, trao tặng hàng trăm suất học bổng cho học sinh nghèo vượt khó tại quê hương Phú Thọ, Quảng Trị cùng nhiều tỉnh, thành trên cả nước.



Ông Bùi Hùng Tuấn thể hiện ca khúc được phổ nhạc từ thơ của liệt sĩ Bùi Kim Đĩnh tại Nghĩa trang liệt sĩ quốc gia Đường 9 - Ảnh: D.H

gia đình mà còn là một tư liệu quý về lịch sử và văn hóa. Mỗi lần mở những trang viết đầu tiên, tôi đều xúc động. Trước ngày nhập ngũ, anh vẫn mơ về tình yêu, về thơ ca, về những điều rất đẹp của tuổi trẻ. Chính những ước mơ bình dị ấy khiến tôi hiểu rằng những người lính năm ấy cũng từng sống hết mình cho tuổi trẻ trước khi sống hết mình vì đất nước.

Qua 12 cuốn nhật ký, tôi nhìn thấy không chỉ cuộc đời của anh Đĩnh mà còn là hình ảnh của cả một thế hệ thanh niên Việt Nam đã gác bút nghiên lên đường theo tiếng gọi thiêng liêng của Tổ quốc. Vì thế, tôi luôn coi việc gìn giữ và lan tỏa bộ nhật ký ấy là một trách nhiệm.

Theo tôi, điều quý giá nhất mà người trẻ hôm nay có thể nhận được từ những trang

nhật ký ấy là một cách sống. Đó là lý tưởng sống đẹp, là niềm tin vào cuộc sống ngay cả trong những hoàn cảnh khắc nghiệt nhất, là sự trung thực, trách nhiệm và lòng nhân ái. Mỗi thế hệ đều có sứ mệnh của mình. Nếu thế hệ cha anh cống hiến bằng tuổi trẻ và sự hy sinh thì thế hệ hôm nay có thể tiếp nối bằng tri thức, bằng sự tử tế và trách nhiệm với cộng đồng.

● **P.V:** Trong chuyến trở lại Quảng Trị lần này, ông đã được ông Hoàng Văn, một trong những đồng đội của liệt sĩ Bùi Kim Đĩnh đưa đến đúng nơi anh trai mình ngã xuống. Điều đó có ý nghĩa như thế nào đối với ông và gia đình?

- **Ông Bùi Hùng Tuấn:** Gia đình tôi luôn mang trong lòng một tâm nguyện là được một lần trở lại đúng nơi anh

Đĩnh đã hy sinh. Lần này trở lại Quảng Trị, đứng ở nơi anh ngã xuống, nghe đồng đội kể lại từng khoảnh khắc cuối cùng của anh, tôi có cảm giác như khoảng cách hơn nửa thế kỷ bỗng thu ngắn lại. Đó vừa là nỗi đau, vừa là niềm tự hào. Tôi tiếc vì anh đã mãi mãi dừng lại ở tuổi thanh xuân nhưng cũng tự hào vì anh đã hiến dâng trọn tuổi trẻ cho Tổ quốc trên mảnh đất Quảng Trị anh hùng. Được thắp một nén hương đúng nơi anh đã ngã xuống là sự an ủi rất lớn đối với gia đình tôi.

● **P.V:** Vậy vì sao gia đình lại chọn học bổng để tiếp nối hành trình của liệt sĩ Bùi Kim Đĩnh, thay vì một hình thức tri ân khác?

- **Ông Bùi Hùng Tuấn:** Ban đầu, gia đình tôi chỉ mong gìn giữ những cuốn nhật

ký như một kỷ vật của anh. Nhưng khi biên soạn lại toàn bộ 12 cuốn nhật ký, tôi nhận ra những điều anh để lại không nên chỉ nằm trong ký ức của gia đình mà cần được lan tỏa để tiếp thêm niềm tin và cảm hứng cho thế hệ hôm nay. Khi nghĩ đến một cách tri ân lâu dài, gia đình quyết định chọn trao học bổng. Bởi lúc còn sống, anh Đĩnh luôn mong sau khi hết chiến tranh sẽ trở về làm nghề dạy học. Trong nhiều trang nhật ký và những lá thư gửi về nhà, anh luôn dặn các em phải chăm ngoan, học giỏi và mong các em được đến trường.

Vì thế, chúng tôi tin rằng học bổng là cách tiếp nối gần nhất với ước nguyện còn dang dở của anh. Mỗi suất học bổng trao đến học sinh nghèo vượt khó, đặc biệt ở Quảng Trị, nơi anh hy sinh và quê hương Phú Thọ đều như một món quà anh gửi lại cho các thế hệ mai sau. Với gia đình tôi, đó vừa là sự tri ân, vừa là cách để những khát vọng đẹp của anh được viết tiếp trong cuộc sống hôm nay.

● **P.V:** Có người từng nói: “Một con người chỉ thực sự mất đi khi không còn ai nhắc nhớ đến họ”. Với liệt sĩ Bùi Kim Đĩnh, dường như điều ấy chưa bao giờ xảy ra?

- **Ông Bùi Hùng Tuấn:** Đúng vậy. Điều còn ở lại sau một con người không phải là tuổi tác hay những danh xưng, mà là những giá trị họ để lại cho cuộc đời. Với anh Đĩnh, đó là 12 cuốn nhật ký, là những trang thơ và những dòng viết chân thật của một tuổi trẻ biết sống, biết yêu và biết cống hiến.

Những trang nhật ký ấy không chỉ kể câu chuyện của riêng anh mà còn phản chiếu hình ảnh của cả một thế hệ thanh niên Việt Nam đã đi qua chiến tranh với tất cả lý tưởng, khát vọng và tình yêu cuộc sống. Khi cuốn sách được xuất bản, những bài thơ được phổ nhạc, những suất học bổng tiếp tục được trao đến học sinh nghèo, tôi tin rằng những giá trị anh để lại vẫn đang được nối dài.

Có lẽ vì thế, anh Đĩnh vẫn hiện diện trong ký ức của đồng đội, trong tình cảm của gia đình và trong rất nhiều người trẻ chưa từng gặp anh nhưng đã tìm thấy ở những trang nhật ký ấy một nguồn cảm hứng để sống đẹp hơn.

● **P.V:** Xin cảm ơn ông về cuộc trò chuyện ý nghĩa này. **DIỆU HƯƠNG** (thực hiện)

• NGUYỄN VĂN DỪNG

Quảng Trị vườn mình

Có miền quê khí phách kiên trung
Cuộc chiến đi qua chiến công còn ngân mãi
Nắng sém thân cây vườn vẫn đầy hoa trái
Bảo lụt triển miên đồng lại ngát hương

Quảng Trị ơi, tiếng gọi thân thương!
Biển rộng dài hát miên chân sóng
Rừng phủ màu xanh một trời gió lồng
Hàng tre xanh gió hát rì rào

Cửa Việt, Cửa Tùng, Nhật Lệ sóng dạt dào
Cồn Cỏ tiền tiêu canh biển trời xứ sở
Lao Bảo, Cha Lo, La Lay cửa khẩu mình rộng mở
Mỹ Thủy, Hòn La nhận nhịp những chuyến tàu

Cảng hàng không mở thêm hẹn khách mùa sau
Khu công nghiệp và cánh đồng điện gió
Nhà máy mới xây công trường bụi đỏ
Cà quê mình vang bài ca dựng xây

Cây trái bốn mùa bát ngát miền Tây
Cao su, cà phê, hồ tiêu vùng đồi sương ngọt
Bến Trắm, Kiến Giang mang dòng nước ngọt
Lúa mượt đồng, thuyền tôm cá đầy khoang

Di tích lầy lừng chiến trận âm vang
Thành Cổ, Hiền Lương, Khe Sanh, Long Đại
Cùng Nhật Lệ, Phong Nha, Cửa Tùng, Đá Nhảy...
Du khách bốn phương đến chẳng muốn về

Tiếng hát câu hò rộn rã phố thị, làng quê
Đồng Hới đẹp xinh mỗi ngày thay áo mới
Đồng Hà trẻ trung khát khao mong đợi
Gương mặt xã, phường rạng rỡ thanh xuân

Kỷ nguyên vươn mình cả nước hành quân
Chung một nhà Quảng Trị mình nhân lên sức mạnh
Không gian rộng mở, niềm tin chấp cánh
Đoàn kết chung lòng hướng tới tương lai

Hành trang mang theo trên chặng đường dài
Từ truyền thống anh hùng niềm tin son sắt
Văn hóa giao thoa đậm đà bản sắc
Sáng tạo nâng cao, chuyển đổi số thật nhanh

Vì đất nước quê hương, vì hạnh phúc nhân dân
Đột phá tiến lên nhịp bước cùng cả nước
Giàu mạnh phồn vinh ngàn đời mơ ước
Khát vọng vươn mình, Quảng Trị bay lên!



Minh họa: S.T



Toàn cảnh khu lăng mộ yên ngựa

• TRẦN ĐÌNH NGÔN

Người thầy cầm quân từ

(Kính dâng hương hồn Đại tướng Võ Nguyên Giáp)

Có một người thầy
khởi đầu bằng bụi phấn
đứng bên bảng đen
mà nhìn thấy tương lai dân tộc

Thầy kể cho học trò nghe
về những triều đại thịnh suy
về những con người ngã xuống
để đất nước đứng lên

Mỗi bài giảng
là một cánh cửa mở ra Tổ quốc
những đoàn quân lam lũ áo nâu
những tiếng trống đồng
những dòng sông không chịu cúi đầu

Rồi một ngày
lịch sử gọi tên thầy
không còn là bục giảng
mà là chiến khu
không còn là trang sách
mà là từng cánh rừng và bước chân hành quân

Giữ trọn mạch hồn quê

Sau khi sắp xếp, tổ chức lại thôn, tổ dân phố (TDP), nhiều địa danh truyền thống, tên làng cổ, địa danh lịch sử của tỉnh Quảng Trị “bồng” xuất hiện trở lại. Sự “quay trở về” ý nghĩa này của những trầm tích, bề sâu văn hóa quê hương nhằm thêm một lần nhắc nhở vai trò bảo tồn, phát huy giá trị di sản cha ông cho thế hệ đi sau. Đó không chỉ là những tên gọi hành chính đơn thuần mà còn là sự gửi gắm của hồn cốt quê hương xứ sở và để mỗi một ai đi xa cũng luôn mong ngóng trở về, neo đậu chút hồn quê giữa bộn bề của cuộc sống mưu sinh.

Những ngày này, người dân thôn Lộc Mỹ (xã Hoàn Lão) hân hoan, phấn khởi bởi tên gọi của làng Lộc Mỹ thuở trước đã thực sự quay trở lại. Theo ông Nguyễn Ngọc Lâm (SN 1949), nguyên Phó Bí thư Thường trực huyện ủy Bố Trạch cũ-một người con thôn Lộc Mỹ, tên gọi thân thương của làng Lộc Mỹ đã có từ thuở xa xưa. Khi ông còn nhỏ đã nghe người già trong làng nhắc nhở nhiều về cái tên này. Trải qua bao đổi thay của lịch sử, bao lần sáp nhập, chia tách của địa phương, cái tên “Lộc Mỹ” dần được thay thế bởi nhiều tên gọi khác phù hợp hơn với yêu cầu của thực tiễn, nhưng trong tâm khảm của bao thế hệ, tên gọi đó vẫn chưa bao giờ phai mờ. Ngay khi có chủ trương sắp xếp, tổ chức lại thôn, TDP, các bậc cao niên đã đề xuất tên gọi này với mong



Người dân xã Hoàn Lão bỏ phiếu lấy ý kiến về sáp nhập thôn, tổ dân phố

- Ảnh: NVCC

muốn thế hệ sau nhớ đến ngôi làng phát tích thuở trước, nơi nuôi dưỡng biết bao thế hệ sinh ra, lớn lên và cống hiến cho quê hương. Trưởng thôn Lộc Mỹ Phan Xuân Thống chia sẻ, sau các lần lấy ý kiến, bà con đều thống nhất cao với tên gọi mới. Từ ngày 1/7/2026, các thôn 6, thôn 7 và một phần của thôn 8, xã Hoàn Lão với tổng số 575 hộ sáp nhập và lấy tên “thôn Lộc Mỹ”. Nhiều bạn trẻ khá tò mò về tên gọi và đã bắt đầu đi sâu tìm hiểu, nghiên cứu về lịch sử của làng. Đặc biệt, nhiều người con Lộc Mỹ xa quê cũng rất vui mừng, phấn khởi trước sự đổi tên này. Đó chính là tín hiệu vui để nhiều giá trị văn hóa-lịch sử của địa phương được tiếp nối; đồng thời, nhắc nhở đội ngũ cốt cán của thôn luôn nỗ lực, phấn đấu hoàn thành tốt nhiệm vụ được giao, không hổ thẹn với tên gọi của cha ông thuở trước.

Cùng tâm sự này là Trưởng thôn Võ Thuận Thái Hữu Nghị. Làng Võ Thuận xưa (xã Tây Trạch cũ) vốn nổi tiếng với nhiều trầm tích văn hóa, trong đó có hát đối đáp. Tuy nhiên, theo quy luật thời gian, hát đối đáp đã mai một dần, không còn phổ biến trong bà con. Sau khi sáp nhập các thôn Võ Thuận 1, Võ Thuận 2 và Võ Thuận 3, thôn mới trở về với tên gọi “Võ Thuận”, anh Nghị và đội ngũ cốt cán của thôn càng thêm quyết tâm để khôi phục các giá trị văn hóa xưa của cha ông, trong đó có hát đối đáp. Dẫu biết rằng đó là một hành trình rất khó khăn, nhưng anh Nghị tin tưởng, cái tên “Võ Thuận” được truyền đời qua nhiều thế hệ sẽ là động lực, điểm tựa tinh thần cho nỗ lực bảo tồn di sản tiền nhân đối với không chỉ anh mà còn cả người dân của thôn Võ Thuận. Theo Chủ tịch UBND xã Hoàn Lão Nguyễn Văn Tứ, trước sắp xếp, tổ chức lại

các thôn, TDP trên địa bàn, xã có 42 thôn, TDP. Trong đó, có 13 TDP (thuộc thị trấn Hoàn Lão cũ) và 29 thôn (thuộc xã Trung Trạch cũ có 8 thôn, xã Đại Trạch cũ có 8 thôn, xã Hòa Trạch cũ có 6 thôn, xã Tây Trạch cũ có 7 thôn). Việc sắp xếp, tổ chức lại thôn, TDP sẽ góp phần tinh gọn đầu mối, giảm số lượng người hoạt động không chuyên trách, tiết kiệm ngân sách nhà nước; đồng thời, tạo điều kiện tập trung nguồn lực đầu tư cơ sở hạ tầng, thiết chế văn hóa ở khu dân cư. Sau sắp xếp, các thôn, TDP có quy mô phù hợp hơn, bảo đảm điều kiện để xây dựng chi bộ độc lập, nâng cao chất lượng sinh hoạt đảng, hiệu quả hoạt động của Ban công tác Mặt trận và các tổ chức chính trị-xã hội; tăng cường khả năng tập hợp, vận động Nhân dân tham gia các phong trào thi đua yêu nước, xây dựng nông thôn mới, đô thị văn minh và giữ vững quốc phòng, an ninh ở cơ sở. Sau sắp xếp, xã Hoàn Lão có 22 thôn, trong đó 17 thôn hình thành mới, 5 thôn giữ nguyên. Không chỉ riêng thôn Lộc Mỹ và thôn Võ Thuận, lần sắp xếp này, một số tên gọi của làng hay hợp tác xã cũ đã quay trở lại, nhắc nhở về truyền thống văn hóa-lịch sử lâu đời của mảnh đất nơi đây, như: Dài Hồ, Phú Lâm,... Một số tên gọi cũ vẫn tiếp tục giữ nguyên sau sáp nhập, như: Lý Nhân, Cà, Phúc Tự Đông, Phúc Tự Tây... Những tên gọi quay trở lại theo đúng tâm tư, nguyện vọng của bà con và tin tưởng rằng đó sẽ là điểm tựa tinh thần để xã tiếp tục phát triển trong không gian mới. Còn tại xã Quảng Ninh, bên cạnh các tên gọi đã có từ lâu đời được giữ nguyên, như: Văn La, Lương Yển, Trúc Ly..., nhiều thôn mới sau sáp nhập đã được đặt tên theo các xã cũ, có thể kể tên: Quán Hàu, Nam Quán Hàu, Võ



hỉ của Đại tướng Võ Nguyên Giáp - Ảnh: H.P

ánh phần

Thành vị tướng lừng danh
thầy vẫn giữ trong ánh mắt
một sự hiền hậu của người làm giáo dục
tin vào trí tuệ hơn sức mạnh
tin vào nhân nghĩa hơn đạn bom

Và hôm nay
khi đất nước sạch bóng quân thù
chúng ta cúi đầu tri ân
một người thầy giản dị
một Đại tướng vĩ đại
một trái tim thuộc về Nhân dân

Người đã viết nên lịch sử
không chỉ trên trang sách
mà trên bản đồ Tổ quốc
Người cầm quân từ ánh phần
và chỉ có một lý tưởng
đi theo dân tộc
đến cùng.

Ninh, Vĩnh Ninh, Hàm Ninh hoặc tên của các làng cổ, như: Võ Xá. Đặc biệt nhất chính là thôn Văn La-một trong “bát danh hương” của tỉnh Quảng Bình cũ được giữ nguyên tên gọi trong lần sắp xếp này. Nhà nghiên cứu văn hóa văn nghệ dân gian Đỗ Duy Văn-một người con của thôn Văn La chia sẻ, sự quay trở lại của các tên gọi xưa của xã Quảng Ninh chính là tín hiệu vui cho thấy những giá trị văn hóa-lịch sử vẫn tiếp tục được trao truyền qua các thế hệ và gắn kết cộng đồng vì một mục tiêu chung cho sự nghiệp phát triển của quê hương.

Sau sắp xếp, tổ chức lại thôn, TDP, tỉnh Quảng Trị đã giảm 1.006 thôn, TDP. Trong đó, số thôn, TDP bảo đảm tiêu chuẩn quy mô hộ từ 15% tăng lên 84%; bình quân quy mô số hộ của thôn, TDP từ 241 tăng lên 507 hộ. Hiện, tỉnh có 916 thôn, TDP của 77 xã, phường (đặc khu Cồn Cỏ không có tổ chức thôn trực thuộc).

Nhà nghiên cứu văn hóa văn nghệ dân gian Đặng Thị Kim Liên, Chi hội trưởng Chi hội Văn nghệ Dân gian Việt Nam tỉnh Quảng Trị chia sẻ: Nhiều tên gọi của các làng, địa danh truyền thống, lịch sử ngày xưa được lựa chọn đặt tên cho các thôn, TDP mới sau sáp nhập chính là “tín hiệu vui” cho sự gắn kết cộng đồng hướng về nguồn cội của dân tộc. Dẫu qua bao biến thiên, các “pháo đài” làng vẫn chính là nơi bảo tồn, phát huy vẹn nguyên những giá trị văn hóa truyền thống đặc sắc của cha ông để lại. Sự lựa chọn này cũng rất phù hợp với lòng dân, đáp ứng nguyện vọng gìn giữ những tên gọi đã hàng trăm năm tuổi của các địa phương.

MAI NHÂN



Nguyễn Lê Ngọc My biểu diễn tác phẩm Can Can (trích Orpheus in the Underworld của Jacques Offenbach) cùng dàn nhạc giao hưởng tại Liên hoan Âm nhạc Quốc tế Crescendo 2026 - Ảnh: M.H

Khúc dạo đầu CỦA MỘT GIẤC MƠ



Ánh đèn sân khấu bật sáng, phía sau là dàn nhạc giao hưởng đang sẵn sàng cho phần biểu diễn. Trước cây đàn piano, cô bé Nguyễn Lê Ngọc My (SN 2021) bình tĩnh ngồi vào vị trí, tập trung theo từng nhịp chỉ huy. Ít ai nghĩ rằng đây mới là một em bé 5 tuổi. Phần trình diễn ấy đã mang về Giải bạc ở hạng mục Piano with Orchestra tại Liên hoan Âm nhạc Quốc tế Crescendo 2026, đồng thời mở ra những thanh âm đầu tiên trên hành trình nuôi dưỡng tình yêu âm nhạc của cô bé.

Bắt đầu từ niềm vui bên phím đàn

Năm 3 tuổi, Nguyễn Lê Ngọc My bắt đầu làm quen với piano. Những buổi học đầu tiên, cô bé học cách nhận biết từng nốt nhạc, đặt những ngón tay nhỏ lên phím đàn và giữ đúng nhịp. Càng học, thời gian ngồi trước cây đàn càng nhiều hơn. Có hôm chỉ để hoàn thiện một đoạn nhạc ngắn, em kiên trì chơi đi chơi lại cho đến khi đúng. Từ sự tò mò ban đầu, piano dần trở thành môn học mà Ngọc My luôn háo hức mỗi khi đến lớp.

Qua các kỳ sát hạch tại Trung tâm Music Academy Quảng Bình, Ngọc My liên tục đạt kết quả tốt và được lựa chọn tham gia chương trình biểu diễn dành cho học sinh xuất sắc của trung tâm. Trong quá trình học, cô bé từng làm quen với nhiều tác phẩm quen thuộc của piano như Für Elise, Sonata in G Major của Beethoven hay các bản nhạc đương đại Kiss the Rain, River Flows in You của Yiruma. Việc tiếp cận nhiều phong cách âm nhạc khác nhau giúp Ngọc My dần hình thành khả năng cảm thụ và sự tự tin khi biểu diễn trước khán giả. Đây cũng là nền tảng để cô bé góp mặt tại Liên hoan Âm nhạc Quốc tế Crescendo 2026, sân chơi do Nhạc viện Vecchi-Tonelli (Modena, Italia) phối hợp với Sở Văn hóa và Thể thao Hà Nội tổ chức.

Tại cuộc thi, Ngọc My dự thi ở hạng mục Piano with Orchestra với tác phẩm Can Can (trích vở opera Orpheus in the Underworld) của nhà soạn nhạc Jacques Offenbach. Biểu diễn cùng dàn nhạc giao hưởng đòi hỏi người chơi không chỉ hoàn thành phần trình diễn của mình mà còn phải lắng nghe, giữ nhịp và hòa quyện với từng lớp âm thanh của cả dàn nhạc. Đó là thử thách không nhỏ đối với một thí sinh mới 5 tuổi. Trên sân khấu, cô bé giữ được sự bình tĩnh, hoàn thành tác phẩm với phong thái tự tin và giành Giải bạc (Silver Award). Theo giáo viên hướng dẫn, Ngọc My cũng là thí sinh nhỏ tuổi nhất tham dự cuộc thi năm nay. Cô Bùi Lê Hoa, giáo viên piano tại Trung tâm Music Academy Quảng Bình, nhận xét: “Ngọc My là một cô bé thông minh, có khả năng cảm thụ âm nhạc tốt và tiếp thu bài rất nhanh, luôn giữ được sự hào hứng trong mỗi buổi học. Điều tôi ấn tượng là dù còn nhỏ nhưng em luôn giữ được sự tập trung, biết lắng nghe, tiếp thu góp ý và kiên trì chỉnh sửa từng lỗi nhỏ để hoàn thiện phần trình diễn. Qua quá trình rèn luyện, kỹ thuật chơi đàn, khả năng xử lý tác phẩm và truyền tải cảm xúc của Ngọc My ngày càng tiến bộ rõ rệt, giúp những giai điệu con chơi trở nên giàu cảm xúc và có dấu ấn riêng.”

Bên cạnh piano, Ngọc My còn làm quen với violin. Hai nhạc cụ có cách biểu đạt khác nhau: Piano tạo nên không gian âm thanh từ hệ thống phím, còn violin yêu cầu người

chơi trực tiếp kiểm soát cao độ và âm sắc qua từng chuyển động của tay. Việc tiếp cận thêm một nhạc cụ giúp cô bé mở rộng khả năng nghe và cảm nhận, nhưng piano vẫn là bộ môn em dành nhiều thời gian hơn.

Để đam mê phát triển tự nhiên

Sau cuộc thi, Ngọc My trở lại với lịch học thường ngày, tiếp tục đến trường, học đàn và dành thời gian cho những mối quan tâm khác của một cô bé đang ở tuổi khám phá. Khi được hỏi điều thích nhất, Ngọc My chỉ cười và nói: “Con thích học những bài nhạc mới.”

Chị Lê Ly Ly, mẹ của Ngọc My cho biết, gia đình nhận thấy con yêu thích âm nhạc từ sớm nên tạo điều kiện để con học piano và violin. Bên cạnh đó, cô bé cũng dành sự quan tâm cho ngoại ngữ. Ngọc My có thể giao tiếp bằng tiếng Anh, đang học tiếng Trung ở mức cơ bản. Trong thời gian tới, gia đình cũng mong muốn tạo điều kiện để con làm quen thêm với một số ngôn ngữ khác, tùy theo sở thích và khả năng tiếp nhận của con. “Chúng tôi không đặt mục tiêu con phải giỏi nhiều lĩnh vực hoặc phải liên tục có giải thưởng. Ngoài niềm yêu thích âm nhạc, My còn thích học các thứ tiếng và tìm hiểu những điều mới. Gia đình chỉ cố gắng tạo điều kiện để con được trải nghiệm, sau đó quan sát xem con thực sự yêu thích và có khả năng ở đâu. Điều quan trọng nhất là con vẫn thấy vui khi học, không xem việc học đàn hay ngoại ngữ là áp lực”, chị Ly Ly chia sẻ.

Cách nhìn ấy giúp câu chuyện về Ngọc My không bị bó hẹp trong một tầm huy chương. Ở tuổi của em, âm nhạc, ngoại ngữ hay toán học chưa cần trở thành những hướng đi tách biệt. Mỗi lĩnh vực có thể là một cánh cửa để trẻ nhận biết thế giới theo một cách khác nhau. Âm nhạc rèn khả năng lắng nghe và cảm nhận; ngoại ngữ mở rộng giao tiếp; toán học hỗ trợ tư duy logic. Vấn đề không nằm ở việc trẻ học được bao nhiêu, mà ở cách người lớn lựa chọn mức độ phù hợp và bảo vệ sự hứng thú ban đầu.

Âm nhạc có thể trở thành nghề nghiệp của Ngọc My trong tương lai, cũng có thể chỉ là một người bạn đi cùng em qua những năm tháng trưởng thành. Dù theo hướng nào, việc sớm học cách tập trung, lắng nghe và diễn đạt cảm xúc bằng âm thanh vẫn là một phần có giá trị trong tuổi thơ.

Khúc dạo đầu thường chưa cho biết toàn bộ tác phẩm sẽ đi về đâu. Nó chỉ giới thiệu những đường nét đầu tiên, mở ra một không gian và tạo nên sự chờ đợi. Với Ngọc My, những phím đàn hôm nay cũng mới là những thanh âm đầu tiên của một giấc mơ còn nhiều khả năng phía trước.

MỸ HẠNH

Sinh kế nơi làng biển

Đối với ngư dân, tấm lưới được xem là “cần câu cơm” trong những chuyến biển mưu sinh. Để ngư cụ không bị rách, sờn, những người phụ nữ ở thôn Cát Sơn, xã Bến Hải, vẫn bèn bĩ, cần mẫn vá từng mắt lưới, buộc chắc từng chiếc phao, chì... cho ngư dân yên tâm vươn khơi.



Chị Mai Thị Ngọt (ngoài cùng bên trái) cùng nhóm thợ cần mẫn vá lưới thuê cho các chủ tàu cá
- Ảnh: S.H

Cứ sau mỗi chuyến biển, khi tàu, thuyền của ngư dân các xã Bến Hải, Cửa Tùng, Cửa Việt, Nam Cửa Việt cập bến, bên cạnh việc cải hoán, tu sửa tàu, thuyền, các chủ tàu luôn cần đến những người phụ nữ làm nghề vá lưới để chuẩn bị cho chuyến ra khơi tiếp theo. Bởi trong lúc đánh bắt thủy sản trên biển, lưới có thể mắc phải ngầm đá, rạn san hô hoặc bị sóng biển đánh rách... Vì vậy, để kịp chuẩn bị cho những chuyến biển tiếp theo, trong vài ngày ngắn ngủi, chủ tàu,

thuyền thường thuê các nhóm thợ đến vá lưới. Có thể đó là lý do nghề vá lưới thuê “ra đời” rồi dần trở thành sinh kế của nhiều phụ nữ vùng biển.

Đang thoăn thoắt, tỉ mỉ vá từng mắt lưới rề bùng bùng, chị Phạm Thị Thảo ở thôn Cát Sơn, xã Bến Hải cho biết: Để hành nghề vá lưới thuê, thôn Cát Sơn thành lập 2 nhóm, mỗi nhóm khoảng 5 người, chủ yếu là phụ nữ. Mỗi khi tàu, thuyền về bến, chỉ cần chủ tàu, thuyền gọi là nhóm vá lưới thuê nhanh chóng có mặt để bắt tay vào việc. Khi

đi vá lưới, người thợ chỉ cần mang theo chiếc kim chuyên dụng, còn dây, nhợ do chủ tàu, thuyền sắm sẵn. Công việc của những người vá lưới thuê thường bắt đầu từ 7 giờ sáng đến 16 giờ chiều. Họ chỉ nghỉ trưa khoảng 30 phút để ăn cơm rồi lại tiếp tục công việc. Tùy tình trạng của tấm lưới, người thợ sẽ thực hiện những công việc khác nhau như cột lại viền lưới, nức chì lưới, vá lưới, cột phao... Thông thường, để vá một văng lưới rề bùng bùng, vẩy rút chì... cho tàu cá, nhóm thợ phải làm từ 3-5 ngày mới

xong. Tiền công vá lưới được tính theo ngày, trung bình mỗi người kiếm được khoảng 300.000 đồng/ngày.

Chị Bùi Thị Luyến ở thôn Cát Sơn chia sẻ, nghề vá lưới tuy dễ học nhưng để trở thành thợ vá lưới giỏi, luôn được các chủ tàu, thuyền tin tưởng gọi đến vá lưới thường xuyên, người thợ phải tinh mắt, tỉ mỉ và khéo léo trong từng mũi vá. Nghề này không có trường lớp đào tạo, chủ yếu người đã biết hướng dẫn người chưa biết, làm nhiều rồi thành quen. Muốn trở thành thợ vá lưới giỏi, trước hết phải quan sát lỗ lưới bị rách to hay nhỏ, sau đó tính toán cắt thêm mắt lưới nào, vá từ hướng nào để lưới thẳng, cá đâm vào là mắc lưới. Khi những tấm lưới được vá xong, công đoạn quan trọng tiếp theo là dẫu, ráp lưới sao cho lưới có độ chùng, giãn và mềm phù hợp, để khi cá vào lưới sẽ khó quẫy phá thoát ra ngoài. Việc làm phao, kẹp chì cũng rất quan trọng, bởi các công đoạn này quyết định độ nổi, chìm và độ căng của lưới khi thả xuống biển. Các khoen lưới phải được làm đồng đều, cùng chiều để tránh bị vướng, kẹt khi kéo lên. Có thể nói, chuyến biển của các chủ tàu, thuyền thành công hay không phụ thuộc vào nhiều yếu tố như nguồn lợi thủy sản, kỹ thuật và kinh nghiệm đánh bắt. Tuy nhiên, những tấm lưới bền chắc, được vá đúng kỹ thuật cũng góp phần không nhỏ vào hiệu quả đánh bắt thủy sản trên biển.

Chị Mai Thị Ngọt ở thôn Cát Sơn cho biết, hầu hết phụ nữ làm nghề vá lưới thuê đều có chồng, con làm nghề đánh bắt thủy sản ở vùng biển bãi ngang, có thu nhập bấp bênh bởi việc đánh bắt phụ thuộc vào thời tiết, những lúc sóng yên, biển lặng. Vì vậy, chị em làm nghề vá lưới thuê để kiếm thêm thu nhập, cùng chồng, con lo cho đời sống gia đình. Nghề vá lưới thuê không nặng nhọc như nghề biển, nhưng phải siêng năng, cần cù. Người làm nghề phải chịu được những cơn đau lưng, tê vai do phải ngồi và liên tục trong nhiều giờ. Bình quân mỗi ngày, một người làm nghề vá lưới thuê vá được khoảng 2-3 tay lưới. Công việc vá lưới giúp phụ nữ vùng biển có thêm thu nhập lúc rảnh rỗi, nhưng không diễn ra thường xuyên. Mỗi tháng, họ chỉ làm được vài ngày, thường vào những tuần trăng, khi tàu, thuyền không ra khơi. Ngoài ra, một số phụ nữ cũng nhận lưới về nhà để gia công cho các chủ tàu, thuyền. Những người làm nghề vá lưới thuê luôn làm việc với tinh thần trách nhiệm cao để phục vụ những chuyến tàu vươn khơi, bám biển.

Không trực tiếp ra khơi, nhưng những người phụ nữ gắn bó với cây kim và lưới đã trở thành một nét đặc trưng của miền biển. Công việc vá lưới không chỉ tạo việc làm, thu nhập cho nhiều phụ nữ vùng biển, mà còn góp phần quan trọng vào chuỗi dịch vụ hậu cần nghề cá.

SỸ HOÀNG

QUẢNG TRỊ TUẦN QUA

Tuần qua, trên địa bàn tỉnh diễn ra một số sự kiện nổi bật:

- Đoàn đại biểu của tỉnh do đồng chí Nguyễn Văn Phương, Ủy viên Trung ương Đảng, Bí thư Tỉnh ủy làm trưởng đoàn đã đến dâng hoa, dâng hương tại Nghĩa trang liệt sĩ quốc gia Đường 9; thăm, tặng quà Đội Quy tập hài cốt liệt sĩ 584, Bộ Chỉ huy Quân sự tỉnh.

Trong không khí trang nghiêm, đồng chí Bí thư Tỉnh ủy và các đại biểu đã kính cẩn nghiêng mình, dành phút mặc niệm tưởng nhớ, tri ân công ơn to lớn của các anh hùng liệt sĩ đã anh dũng hy sinh vì sự nghiệp đấu tranh giải phóng dân tộc, thống nhất đất nước.

Dịp này, đoàn công tác nhiều tỉnh, thành phố và ban, ngành Trung ương... đã đến dâng hương, tri ân các anh hùng liệt sĩ và thăm, tặng quà cho các đối tượng chính sách tại Quảng Trị.

- Đồng chí Nguyễn Văn Phương, Ủy viên Trung ương Đảng, Bí thư Tỉnh ủy và đồng chí Lê Hồng Vinh, Phó Bí thư Tỉnh ủy, Chủ tịch UBND tỉnh dự

lễ khởi công hỗ trợ xây dựng nhà ở đối với người có công với cách mạng, thân nhân liệt sĩ và con đẻ của người hoạt động kháng chiến bị nhiễm chất độc hóa học tại phường Bắc Gianh.

Hỗ trợ xây dựng nhà ở cho người có công, thân nhân liệt sĩ là việc làm mang ý nghĩa nhân văn sâu sắc, thể hiện đạo lý “Uống nước nhớ nguồn”, “Đền ơn đáp nghĩa” của dân tộc.

Dịp này, các đồng chí lãnh đạo tỉnh cũng đã dự lễ khởi công xây dựng nhà ở cho gia đình chính sách tại phường Đồng Hới và các xã Ninh Châu, Tân Lập.

- Thường trực Tỉnh ủy tổ chức hội nghị giao ban công tác xây dựng Đảng 6 tháng đầu năm 2026 do đồng chí Trần Vũ Khiêm, Phó Bí thư Thường trực Tỉnh ủy, Trưởng đoàn đại biểu Quốc hội tỉnh chủ trì. Hội nghị tập trung đánh giá công tác xây dựng Đảng; chất lượng tham mưu của các ban, Ủy ban Kiểm tra và Văn phòng Tỉnh ủy; chất lượng lãnh đạo, chỉ đạo, tổ chức thực hiện của cấp ủy các cấp; đồng thời, làm rõ những khó khăn, vướng mắc,

nhất là các vấn đề phát sinh sau hơn một năm thực hiện mô hình chính quyền địa phương 2 cấp để kịp thời tham mưu Thường trực, Ban Thường vụ Tỉnh ủy chỉ đạo tháo gỡ.

- HĐND tỉnh khóa IX, nhiệm kỳ 2026-2031 tổ chức kỳ họp thứ tư (kỳ họp thường lệ giữa năm 2026).

Đây là kỳ họp thường lệ đầu tiên của HĐND tỉnh trong nhiệm kỳ mới, xem xét, quyết định các nội dung quan trọng thuộc thẩm quyền theo quy định của pháp luật. Tại kỳ họp này, HĐND tỉnh đánh giá toàn diện tình hình phát triển kinh tế-xã hội, quốc phòng-an ninh 6 tháng đầu năm; quyết nghị nhiệm vụ, giải pháp 6 tháng cuối năm, xem xét nhiều cơ chế, chính sách quan trọng nhằm hoàn thiện cơ sở pháp lý, khơi thông nguồn lực, tạo động lực thực hiện thắng lợi các mục tiêu nhiệm vụ theo Nghị quyết Đại hội XIV của Đảng, Kế hoạch phát triển kinh tế-xã hội của tỉnh giai đoạn 2026-2031.

TH.H (tổng hợp)

TỪ NHỮNG “VỊ KHÁCH BẤT ĐẮC DĨ”...

“Lúc đầu tôi đã rất lo sợ, nghĩ rằng tôi sẽ chết mất, tôi phải làm gì đây?”. Đó là cảm giác đầu tiên của nữ du khách Illy Ofer (23 tuổi) khi đau bụng dữ dội, nôn ói và kiệt sức ngay khi vừa đặt chân đến Phong Nha. Chuyển du lịch đến Việt Nam chưa kịp bắt đầu đã phải rẽ sang một hướng khác: Xe đưa cô đến Bệnh viện HNVN-CBDH trong tâm trạng đầy bất an. Hai ngày điều trị tại đây đã thay đổi hoàn toàn cảm nhận của cô. Trải nghiệm ngoài mong muốn tại bệnh viện trong một chuyến du lịch đã trở nên dễ chịu hơn. Nữ du khách Israel từng bước vào bệnh viện với nỗi hoảng loạn đã ra về bằng những lời cảm ơn dành cho các bác sĩ: “Họ đã thật sự khiến tôi bình tĩnh lại. Họ đã làm rất tốt. Các bác sĩ ở đây thật tuyệt vời!”.

Trước đó, bệnh viện tiếp nhận ông Claudio Sade Brodt (49 tuổi, quốc tịch Brazil) trong tình trạng gãy xương đòn sau một vụ tai nạn khi đang khám phá vùng đất Quảng Bình cũ. Lần này, thử thách không chỉ là ca phẫu thuật mà còn là việc giao tiếp. Ông Claudio không sử dụng tiếng Anh mà nói tiếng Bồ Đào Nha và tiếng Tây Ban Nha. May mắn, người trực tiếp điều trị là tiến sĩ, bác sĩ nội trú Nguyễn Phạm Tuấn, từng có 16 năm học tập và làm việc tại Cuba nên có thể trao đổi bằng tiếng Tây Ban Nha. Những cuộc trò chuyện không cần qua phiên dịch giúp bệnh nhân hiểu rõ tình trạng chấn thương, yên tâm bước vào ca mổ kết hợp xương bằng nẹp vít.

Ca phẫu thuật thành công, ông Claudio tiếp tục hành trình đến Đà Nẵng, Hội An rồi TP. Hồ Chí Minh trước khi trở về Brazil. Nhưng câu chuyện không dừng lại ở đó. Từ bên kia bán cầu, vị du khách Brazil vẫn thường xuyên nhắn tin cho bác sĩ điều trị báo tình hình hồi phục và bày tỏ sự biết ơn đối với các y, bác sĩ đã

Sau khi trở về nước, ông Bishop, Claudio cùng nhiều bệnh nhân quốc tế khác vẫn giữ liên lạc với các bác sĩ điều trị ở Quảng Trị. Điều họ mang theo không chỉ là sức khỏe được phục hồi mà còn là kỷ ức về sự tận tâm, chuyên nghiệp của đội ngũ y tế. Có lẽ, không có lời quảng bá nào thuyết phục hơn những lời cảm ơn được gửi từ bên kia biên giới.

Những “đại sứ” đặc biệt CỦA BỆNH VIỆN

Từ những “vị khách bất đắc dĩ” phải vào viện giữa chuyến du lịch, đến những người chủ động vượt nửa vòng trái đất đến Bệnh viện hữu nghị Việt Nam-Cuba Đồng Hới (HNVN-CBDH) để điều trị, mỗi câu chuyện đều trở thành một lời giới thiệu đặc biệt về y tế tại Quảng Trị. Không phải bằng những khẩu hiệu quảng bá, mà bằng sự tận tâm, chuyên nghiệp và cách đối xử khiến người bệnh cảm thấy an toàn ngay ở một đất nước xa lạ.



Với sự tận tâm, chuyên nghiệp, những nhân viên y tế tạo ấn tượng đẹp trong lòng những bệnh nhân quốc tế - Ảnh: H.L

điều trị cho mình cũng như tình yêu, nỗi nhớ dành cho đất nước Việt Nam.

...ĐẾN CHỦ ĐỘNG TRỞ THÀNH BỆNH NHÂN

Nếu Illy Ofer, Claudio Sade Brodt đến bệnh viện vì sự cố không mong muốn trong chuyến đi thì Gregory Wayne Bishop (quốc tịch Mỹ) lại hoàn toàn khác. Ông chủ động bay nửa vòng trái đất đến Quảng Trị, lựa chọn Bệnh viện HNVN-CBDH để tìm lại ánh sáng cho đôi mắt.

Tại Mỹ, Gregory Wayne Bishop phải chờ nhiều tháng mới đến lượt phẫu thuật, đồng nghĩa với việc tạm gác công việc đầu bếp. Nhớ đến bác sĩ chuyên khoa 2 (CKII) Trần Ánh Dương, Trưởng khoa Mắt, Bệnh viện HNVN-CBDH, người bạn quen biết nhiều năm qua mạng xã hội, ông chủ động liên hệ để được tư vấn rồi quyết định sang Việt Nam điều trị.

Qua thăm khám, các bác sĩ xác định ông mắc cận thị nặng kèm đục thủy tinh thể, đồng tử giãn kém trên nền đái tháo đường type 2 điều trị bằng insulin. Ca phẫu thuật Phaco diễn ra thuận lợi, giúp thị lực phục hồi gần như hoàn toàn.

Nhưng điều người đàn ông Mỹ nhớ nhất lại không nằm ở kỹ thuật mổ. Đó là khoảnh khắc trước khi bước vào ca



Giỏi chuyên môn, giỏi ngoại ngữ, các bác sĩ trẻ tại Bệnh viện hữu nghị Việt Nam-Cuba Đồng Hới trở thành những “đại sứ” góp phần tạo dựng hình ảnh một điểm đến an toàn, thân thiện và chuyên nghiệp - Ảnh: H.L

phẫu thuật, khi một điều dưỡng nắm chặt tay ông và nói: Sẽ không sao đâu, bạn hãy hít sâu và nghe xong bản nhạc là mọi chuyện sẽ xong. Chính câu nói đó đã giúp ông xua tan mọi nỗi sợ hãi. “Tôi cảm thấy an toàn và thoải mái trong suốt ca phẫu thuật cũng như những ngày nằm viện tại Bệnh viện HNVN-CBDH”, ông Bishop chia sẻ. Điều khiến Gregory Wayne Bishop bất ngờ không chỉ là chất lượng chuyên môn hay sự tận tâm của đội ngũ y tế, mà còn là chi phí điều trị thấp hơn rất nhiều so với tại Mỹ.

Illy Ofer, Claudio Sade Brodt hay Gregory Wayne Bishop cũng không phải là những trường hợp cá biệt. Chỉ trong 6 tháng đầu năm 2026, Bệnh viện HNVN-CBDH đã tiếp

nhận 66 lượt bệnh nhân quốc tế đến khám và điều trị.

ĐỂ NHỮNG TRẢI NGHIỆM NGOÀI MONG MUỐN TRỞ NÊN DỄ CHỊU HƠN

Sở hữu Di sản thiên nhiên thế giới Vườn Quốc gia Phong Nha-Kẻ Bàng cùng nhiều địa chỉ đỏ nổi tiếng như: Khu mộ Đại tướng Võ Nguyên Giáp, địa đạo Vịnh Mốc, Thành Cổ Quảng Trị, Nghĩa trang liệt sĩ quốc gia Trường Sơn và Nghĩa trang liệt sĩ quốc gia Đường 9..., Quảng Trị đang là điểm đến của ngày càng nhiều khách du lịch nước ngoài. Trong hành trình khám phá Quảng Trị, không ít du khách quốc tế buộc phải tìm đến bệnh viện vì những vấn đề sức khỏe phát sinh. Và khi ấy, đội ngũ y tế không chỉ thực hiện

nhệm vụ cứu chữa mà còn trở thành những “đại sứ” góp phần tạo dựng hình ảnh một điểm đến an toàn, thân thiện, chuyên nghiệp và nhân văn.

Theo các bác sĩ có nhiều kinh nghiệm điều trị bệnh nhân quốc tế tại Bệnh viện HNVN-CBDH, rào cản lớn nhất hiện nay không phải là ngôn ngữ. Bởi về cơ bản, đội ngũ y, bác sĩ ở các bộ phận thường xuyên tiếp xúc với người nước ngoài đều có khả năng giao tiếp tiếng Anh tương đối tốt; với những ngôn ngữ khác, các ứng dụng AI hỗ trợ phiên dịch có thể giúp việc trao đổi thuận lợi. Thách thức lớn hơn là tạo được niềm tin để người bệnh an tâm điều trị nơi đất khách.

Thạc sĩ, bác sĩ Nguyễn Hoàng Tùng, Phó Trưởng khoa Khám bệnh và điều trị tự nguyện cho rằng, khi điều trị ở một đất nước xa lạ, bệnh nhân luôn có tâm lý lo lắng về chất lượng chuyên môn, phương pháp điều trị và chi phí. Vì vậy, ngoài năng lực chuyên môn, bác sĩ cần giải thích đầy đủ tình trạng bệnh, các phương án điều trị để họ hiểu và tôn trọng quyết định của người bệnh.

“Bên cạnh đó, việc thanh toán bảo hiểm quốc tế chưa đồng bộ với Việt Nam vẫn là trở ngại khiến nhiều trường hợp phải tạm ứng viện phí trước, đòi hỏi nhân viên y tế vừa điều trị, vừa hỗ trợ phiên dịch, hướng dẫn thủ tục và giải thích cơ chế thanh toán”, bác sĩ Nguyễn Phạm Tuấn chia sẻ thêm.

Theo tiến sĩ, bác sĩ CKII Nguyễn Đức Cường, Giám đốc Bệnh viện HNVN-CBDH, đơn vị xác định người nước ngoài đến Quảng Trị du lịch, làm việc hoặc sinh sống đều cần được tiếp cận dịch vụ y tế an toàn, kịp thời, bình đẳng và phù hợp với nhu cầu. Quy trình tiếp nhận đang được xây dựng theo hướng nhanh gọn, rõ ràng, hạn chế tối đa rào cản về ngôn ngữ, thủ tục và thanh toán.

Bệnh viện đang hoàn thiện khu điều trị theo yêu cầu với hệ thống buồng bệnh và các điều kiện chăm sóc phù hợp với người bệnh quốc tế; đào tạo ngoại ngữ và kỹ năng giao tiếp cho nhân viên bên cạnh nâng cao chất lượng chuyên môn; mở rộng thanh toán không dùng tiền mặt, kết nối bảo hiểm quốc tế và hoàn thiện quy trình tiếp nhận nhằm giúp người bệnh nước ngoài tiếp cận dịch vụ thuận lợi, an toàn hơn.

TRẦN HƯƠNG LÊ

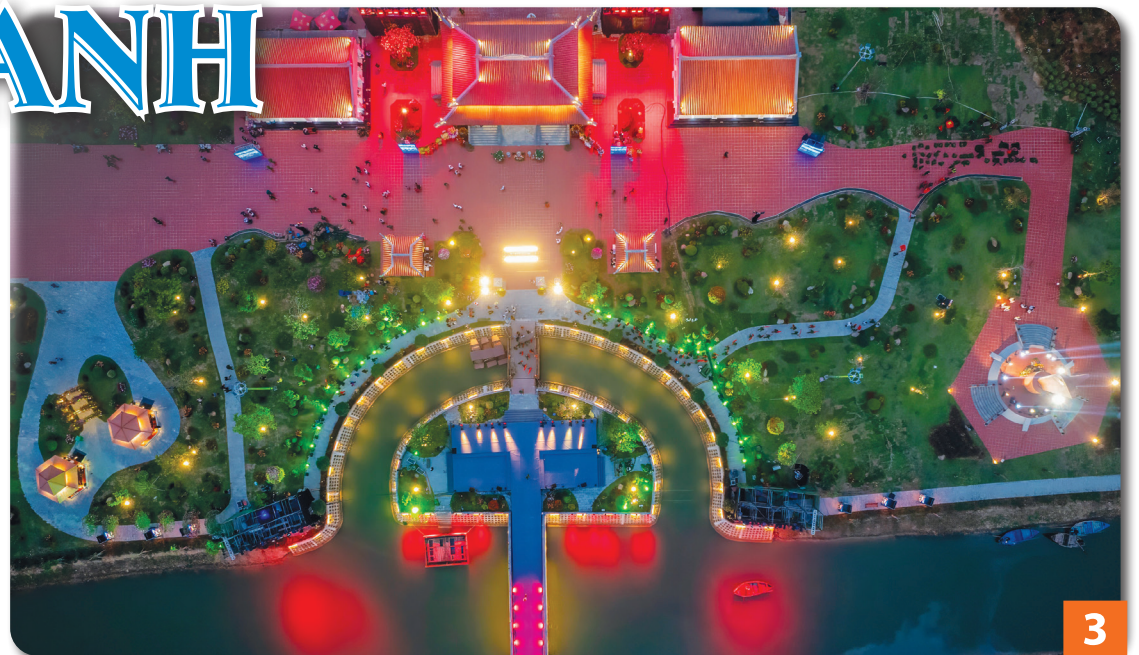
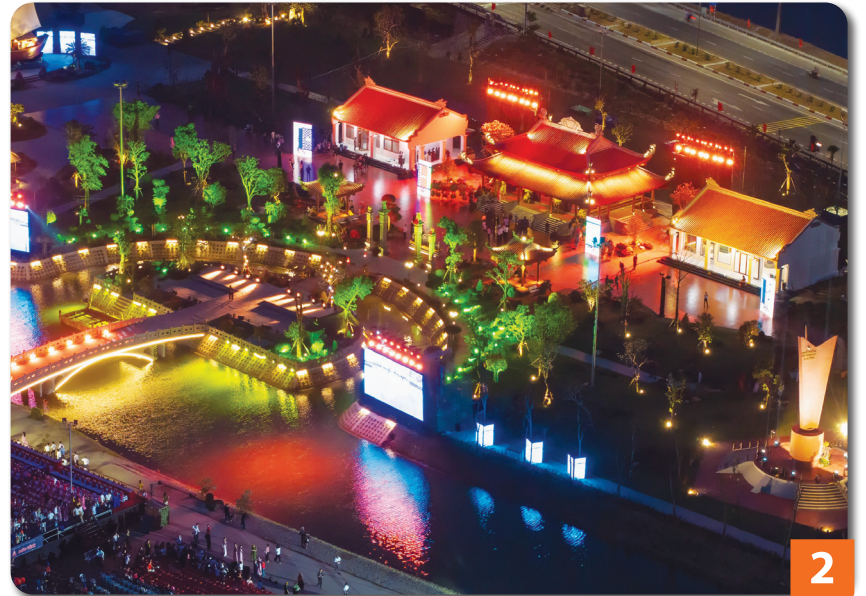
Quảng Trị muôn vẻ

Di tích

BẾN PHÀ GIANH

Tọa lạc bên cạnh tuyến Quốc lộ 1, phía bờ bắc sông Gianh, thuộc địa phận phường Bắc Gianh, tỉnh Quảng Trị, Di tích quốc gia đặc biệt Bến phà Gianh là nơi ghi dấu chiến thắng trận đầu của Hải quân nhân dân Việt Nam. Di tích được tu bổ, tôn tạo và khánh thành vào ngày 19/4/2026, trở thành công trình tưởng niệm, tri ân những người con của mọi miền Tổ quốc đã anh dũng ngã xuống vì độc lập, tự do và sự trường tồn của dân tộc Việt Nam nơi “tọa độ lửa” khu vực sông Gianh.

- Ảnh: LÊ ĐỨC THÀNH



1. Di tích tọa lạc bên tuyến Quốc lộ 1 và dòng sông Gianh

3. Di tích là một quần thể kiến trúc nêu bật những giá trị lịch sử cách mạng

2. Nơi đây trở thành điểm đến của du khách gần xa

4. Toàn cảnh Di tích quốc gia đặc biệt Bến phà Gianh